

Số: 154⁴/TANDTC-PC

V/v trả lời kiến nghị của cử tri gửi tới
Quốc hội trước kỳ họp thứ 5,
Quốc hội khóa XV

Hà Nội, ngày 11 tháng 8 năm 2023

Kính gửi: Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Dương

Tòa án nhân dân tối cao nhận được kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Dương do Ban Dân nguyện của Ủy ban Thường vụ Quốc hội chuyển đến theo Công văn số 742/BDN ngày 14/6/2023. Tòa án nhân dân tối cao trân trọng cảm ơn Đoàn Đại biểu Quốc hội tỉnh Bình Dương đã phản ánh kiến nghị của cử tri đối với hoạt động của Tòa án nhân dân.

1. Nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Dương nêu “*Có ý kiến cho rằng trong thực tiễn xét xử có nhiều ý kiến chưa thống nhất việc trong việc áp dụng Án lệ số 47/2021/AL vì bên cạnh việc chứng minh bị cáo dùng hung khí nguy hiểm, tấn công vào vùng nguy hiểm trọng yếu trên cơ thể nạn nhân còn phải chứng minh thêm các tình tiết tính chất, mức độ, cường độ tấn công, sự quyết liệt trong hành động phạm tội của bị cáo để làm rõ ý thức chủ quan của bị cáo có mong muốn tước đoạt tính mạng của bị hại hay không hoặc có thái độ bỏ mặc, bất chấp hậu quả, xem thường tính mạng người bị hại để từ đó xem xét định tội danh “Giết người”. Nếu bị cáo không quyết liệt trong hành động phạm tội, chỉ dùng hung khí nguy hiểm đâm 01 nhát vào vùng trọng yếu trên cơ thể bị hại, bị hại không chết, đồng thời với thương tích của bị hại do bị cáo gây nên nếu không cấp cứu kịp thời cũng không nguy hiểm đến tính mạng thì chỉ định tội danh Cố ý gây thương tích”.*

Về nội dung kiến nghị nêu trên, Tòa án nhân dân tối cao xin trả lời như sau:

Tại Công văn số 100/TANDTC-PC ngày 13/6/2023, Tòa án nhân dân tối cao đã có hướng dẫn thống nhất trong việc áp dụng Án lệ số 47/2021/AL “*Về việc xác định tội danh trong trường hợp bị cáo dùng hung khí nguy hiểm đâm vào vùng trọng yếu của cơ thể bị hại*”, theo đó: Để áp dụng án lệ này, trước tiên cần xác định vùng trọng yếu trên cơ thể của con người là những vùng có các cơ quan quan trọng quyết định đến sự sống của con người (ví dụ: tim, gan, thận, não, động mạch chủ...), nếu bị xâm hại mà người bị xâm hại không được cấp cứu kịp thời sẽ chết. Do đó, ngoài việc chứng minh bị cáo đã có hành vi dùng hung khí nguy hiểm tấn công vào vùng trọng yếu trên cơ thể của bị hại thì cần phải xem xét, đánh giá toàn diện các tài liệu, chứng cứ của vụ án, các tình tiết thể hiện tính chất, mức độ của hành vi, cơ chế hình thành vết thương, sự quyết liệt trong thực hiện hành vi, vị trí cơ thể bị hại mà bị cáo có ý định tấn công để chứng minh ý thức chủ quan của bị cáo là cố ý thực hiện hành vi gây nguy hiểm cho tính mạng của bị hại; hành vi của bị cáo thể hiện sự côn đồ, hung hãn, quyết liệt, coi thường tính mạng người khác; bị hại không chết là ngoài ý thức, mong muốn chủ quan của bị cáo.

Do vậy, không phải trường hợp nào bị cáo có hành vi dùng hung khí nguy hiểm tấn công vào vùng trọng yếu trên cơ thể của bị hại cũng áp dụng Án lệ số 47/2021/AL, mà chỉ xem xét áp dụng án lệ này trong trường hợp hành vi của bị cáo có đầy đủ các yếu tố nêu trên để xác định bị cáo phạm tội “Giết người” thuộc trường hợp phạm tội chưa đạt.

2. Nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Dương nêu “*Đề nghị Tòa án nhân dân tối cao làm rõ khái niệm “các quyết định khác của bản án” quy định tại khoản 2 Điều 70 của Bộ luật Hình sự*”.

Về nội dung kiến nghị nêu trên, Tòa án nhân dân tối cao xin trả lời như sau:

Các “quyết định khác của bản án” quy định tại khoản 2 Điều 70 của Bộ luật Hình sự được hiểu là các quyết định về biện pháp tư pháp áp dụng đối với bị cáo, trách nhiệm bồi thường thiệt hại, vấn đề dân sự trong vụ án hình sự, án phí, xử lý vật chứng, tài sản bị kê biên, tài khoản bị phong tỏa,... được quy định trong Bộ luật Tố tụng hình sự. Trong thời gian tới, thông qua công tác tổng kết thực tiễn xét xử, Tòa án nhân dân tối cao sẽ nghiên cứu ban hành văn bản hướng dẫn quy định tại khoản 2 Điều 70 của Bộ luật Hình sự nếu xét thấy cần thiết.

3. Nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Dương nêu “*Hướng dẫn tại Mục 7 Công văn số 64/TANDTC-PC ngày 03/4/2019 của Tòa án nhân dân tối cao về việc thông báo kết quả giải đáp trực tuyến một số vướng mắc về hình sự, dân sự và tố tụng hành chính có được áp dụng trong trường hợp hết thời hiệu yêu cầu thi hành án dân sự hay không?*”.

Về nội dung kiến nghị nêu trên, Tòa án nhân dân tối cao xin trả lời như sau:

Theo quy định của Luật Thi hành án dân sự thì trong thời hạn 05 năm, kể từ ngày bản án, quyết định có hiệu lực pháp luật, người được thi hành án, người phải thi hành án có quyền yêu cầu cơ quan thi hành án dân sự có thẩm quyền ra quyết định thi hành án. Như vậy, Luật Thi hành án dân sự đã dành nhiều thời gian để người phải thi hành án dân sự chủ động yêu cầu thi hành án.

Mặt khác, Điều 70 của Bộ luật Hình sự quy định các điều kiện đương nhiên được xóa án tích, trong đó có điều kiện: người bị kết án nếu từ khi chấp hành xong hình phạt chính hoặc hết thời gian thử thách của án treo, người đó đã chấp hành xong hình phạt bổ sung, các quyết định khác của bản án. Như vậy, Bộ luật Hình sự không quy định trường hợp loại trừ việc người bị kết án chưa chấp hành xong hình phạt bổ sung và các quyết định khác của bản án với bất kỳ lý do gì. Do vậy, người bị kết án nếu hết thời hiệu yêu cầu thi hành án dân sự mà chưa thực hiện xong nghĩa vụ thì cũng được coi là chưa chấp hành xong hình phạt bổ sung, các quyết định khác của bản án. Trong trường hợp này người bị kết án không đương nhiên được xóa án tích theo quy định tại Điều 70 của Bộ luật Hình sự.

4. Nội dung kiến nghị của cử tri tỉnh Bình Dương nêu “*Ngày 08/10/2021, Tòa án nhân dân tối cao đã ban hành Quyết định số 355/QĐ-TANDTC về việc công bố danh mục các văn bản quy phạm pháp luật hết hiệu lực toàn bộ thuộc lĩnh vực của Tòa án nhân dân tối cao trong khi chưa có quy định mới để thay thế các nội dung đã hết hiệu lực gây khó khăn cho cơ quan thi hành. Cử tri đề*

